

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14.—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJEÑO, MJESECNO
K 1-20.— POJEDINI BROJ 10 PARA. OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
... TELEFON BR. 74. — ČEKOVIĆ RAČUN 129.871. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBĆIN. PERIVOJA. — VLASTNIK. IZDAVATELJ I ODGOVORN
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, utorak 6. srpnja 1915.

BR. 125. (355)

Provalom ruske fronte kod Krasnika armada nadvojvode Josipa Ferdinanda prokrčuje si put u Rusiju zarobiv 8.000 Rusa.

Na ratištu proti Italiji običajni talijanski napadaji krvavo odbiveni.

Rat proti Italiji.

BEČ, 5. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

Borbe na obrubu visoravni Doberdo opetovale su se jučer jednakom žestinom. Na večer je napadaj dviju talijanskih divizija proti odsječku fronte južno od Polazzo bio odbiven. Dalje sjeverno boj još traje.

I kod Woltschacha i u području Krna neprijatelj je opet uzaludno napadao.

U koruškom i u tirolskom pogrančnom području bilo je še mo topovske borbe.

Zamjenik šef generalnog stožera Von HÖFER.

Rusko ratište.

BEČ, 5. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

U istočnoj Galiciji savezne čete armade generala Linsingena, nakon pobedonosnih bojeva koji trajali dvije sedmice, doprle su, u potjeri za neprijateljem, do Zlate Lipe, čiju je zapadnu obalu neprijatelj isprazio.

U odsječku Kamienka Strumilova-Krasnik borbe još traju protiv ruskih stražnjih četa.

Kod Krylova neprijatelj je isprazio zapadnu obalu Buga te Krylov zapalo.

S obe strane gornjeg Wieprza vodi se borba. Savezničke čete bacile su neprijatelja iz položaja sjeverno od potoka Pora, te prodrije sve do prama Plonki.

Prikličkom na zapad armada nadvojvode Josipa Ferdinanda probila je u višednevnim bojevima rusku bojnu frontu s obe strane Krasnika, te Ruse, uz velike gubitke, bacili natrag u pravcu prama sjeveru. Pri tome je bilo zarobljeno 29 časnika, 8.000 momaka, a 6 topova i 6 puščanih strojeva zaplijenjeno.

Zapadno od Visle položaj je nepromijenjen.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 5. srpnja. (KB). Službeno se saopćuje:

Engleski napadaj sjeverno od Yperna, francuski nasrtaj na Souchez krvavo su bili odbiveni. Pukovnija spala je 3000 na 800, ljudi

S obe strane Croix Descarmes na zapadnom obrubu šume Priester naše čete jučer su na juriš osvojile neprijateljski položaj u širini od 1500 metara te prodrije, sred meteže u neprijateljskim redovima, u šančeve do 400 metara. Očajno se braće morali su Francuzi da, uz teže gubitke, ispraojušu šanac za šancem ostaviv tisuću naranjenih zarobljenika, dva poljska topa, četiri puščana stroja, sedam bacala mina.

Što tako uspio je istodobno upriličeni napadaj na francuski utvrđeni položaj Haut Dericourt, južno od Norroy, koji je s čitavom posadom i sa svim dogradjenim sredstvima borbe bačen u zrak, a onda prama planu ispraojen.

Vrhovna vojna uprava

HRVATSKI SABOR.

ZAGREB, 5. srpnja. (KB). U današnjoj sjednici zaključio je sabor da od ovomjesečnih zastupničkih dnevica svakom zastupniku odje se 50 kruna, od kojih polovica ide za podporu invalida, a druga polovica za hrvatske škole.

Sabor je prihvatio zakonsku osnovu glede zapljene imetka veleizdajnika.

Uspjeh drugog ratnog zajma.

BEČ, 5. srpnja. (KB). Ukupni iznos svih supskripcija na drugi austrijski ratni zajam, koji je danas zaključen, iznosi, prama dosad prispljelim vijestima mesta za subskripciju, 2.630 milijuna kruna.

U porazu Talijana kod Pave.

Ratni dopisnik "Berliner Tageblatt" javlja s talijanskog ratišta: Talijani su koncentrirali svoje navale oko Pave, gdje su postali u boj svoje puško-ustaške i pričuvne brigade, te postavili oko 250 topova, među kojima ima i mnogo mužarskih bitnica. Ondješnje ces. i kr. čete sastoste se od ugarskih, dalmatinskih, čeških, rumunjskih, poljskih i jednog bečkog bataljuna. Ondje je pao satnik Dür, koji je dan prije u najvećoj vatri utračao kraj telefona, te zato brojavo dobio red željezne krune. Talijani su pretrpjeli strašne gubitke. Njihova 38. pukovnija spala je 3000 na 800, ljudi

a 125. pukovnija izgubila je pukovnika i sve majore. Čitav bojni terrain jedva obseže jedan četvorni kilometar. Oba neprijatelja mogla su vidjeti vrške Pave, te iz obasuti granatama. Boj o tu uzvisinu traje već od petog lipnja. Talijansko topništvo prvi je dan uza lud tražilo naše bitnice. Tri dana iza toga poduzeo je III. divizija žestoku navalu i naše su se čete takmile u bacanju Talijana s visine. Narednih dana Talijani su opet pokušali, da se domognu visine, no i opet su bili prisiljeni, da se vrate ostavivši 1000 mrtvaca. Dne 15. u večer, ponovilo je pješačto navalu i Piemontezi su tri puta navalili, ali su ih sva tri puta i uszibili. Najteži dan usliđeo je međutim tek kasnije. Za dva dana poslao je naime neprijatelj tri podpuna brigade protiv naših pozicija, a četvrtu je ostala u pričuvu. Prijе toga posjetio je talijanski kralj Piemontezi, te ih zanosnjim govorom obdrobi. Ovi su doista junaci započeli navalu i stali se uzpinali sve više, nadoknajući podjeđio svoje gubitke. Tada su s visine 383 prodrije naše pričuve i tu je došlo do strašnog boja na šake. Puške su i topovi zašutjeli, a ozvanjali su se tek časnici revolveri, dok su vojnici radili kundakom i bajonetom. Mnogi su bacili pušku, te su se borili samo na šake. U toj strašnoj bitci crtala se sva medusobna mržnja protivnika. Austro-ugarskim četama najposlje je uspjelo zbaciti neprijatelja s brda, a talijansko topništvo sakrilo u jednu špilju za klišurom. Svaka daljna navalna takodjer smo uszibili.

Glavna sila Talijana stoji pred našom neosvojivom pozicijom na brdu Kolovrat. Na nutarnjoj obali Soče drže se još tri do četiri hiljade ljudi, koji samo noću izlaze iz svojih zaklona. Naše im topništvo slobodno i udubina nije moglo da našodi, ali ni oni nisu mogli dalje da dopru.

Sa tiropskog bojišta.

Misa na bojištu.

Ratni izvjestitelj "Neue Freie Presse" Roda Roda iznosi slijedeću zanimivu bilježku:

Tik do neprijatelja stoe strijelci u..., kako li će samo to nazvati? U zaštitnom jarku. Ta taj zaklon nije iskopan, taj je zaklon za ljudski stas usječen u pečinu prekriven drvenim platnicama.

Tiroli su vrlo pobožni, ne će oni da budu bez svećenika, pa ni ovdje još najmanje pred neprijateljem. Vojnički svećenik im čita misu. Streljci pobožno slušaju misu i mole. Njihova duša kod Boga, njihove dalekovidne oči kod neprijatelja.

"I otpusti nam dugove naše..." govorio u sebi stari tiropski strijelac...

i opazi, da se najednoč onamo na onu stranu pokaza talijanska kapa, tamo, gdje je dugo slutio; pogradi maureticu k licu, pa cilja, plane jedna patriona — dobro je pogodila, sad onaj tamo ima, što ga ide — pa spusti pušku i moli dalje u sebi: „Kako i mi otpuštam dužnicima našim...“

sve učiniti što se može, da takve nekretnine dodju u naše ruke, što bi moglo tako biti, da ih prekupi zemlja, ili naše zemljische zajednice, imovine općine, seljačke zadruge itd., koje bi ih onda preprodala našemu svijetu ili do potrebe barem takvim elementima, koji se kod nas lako asimiliraju.

Ovo se ne bi smjelo uzeti kao čisto poslovna stvar, gdje se samo gleda na dobitak, jer je tu po sredi velik narodni interes. U cijelu tu akciju morala bi se zato uvesti jednjava, s jednoga mjesta s punom svjetlosti, o cilju rukovodjena organizacija.

U prvom redu valjalo bi se ozbiljno o tome postarat, da ovakvim načinom opustjene naše krajeve našelimo iz naših, pregusto naseljenih ili plodnom zemljom oskudnih krajeva.

U tu svrhu trebalo bi da se onim 400.000 izseljenika iz Banovine, koji se nalaze u Americi, omogući povratak u domovinu nakon svršetka rata. Ban je izjavio, da će vlada obratiti ovom pitanju najveći skrb i pažnju pružanjem kredita iz izseljeničkog fonda, eda se povede po konzulima akcija, kako bi se što veći broj tih izseljenika vratio u domovinu, te bi se tim načinom ispunile praznine, nanesene ratnim dogadjajima, a radna snaga zemlje opet se ojačala.

Valjat će dakle svojski o tome postarat, da se ove izseljenike, koji se htijedu vratiti u domovinu, u prvom redu rezerviraju opustjela zemljista, koja su pripadala državi. Mnogi će se i mnogi na takav način i skloniti na povratak, a mi čemo i pojedinim krajevima danas za nas nacionalno gotovo izgubljenim, opet moći vratiti provodni nijihov nacionalni karakter, naročito pak naseliti ih pouzdanim hrvatskim elementom, koji će i Monarhiji biti garantija za mir i red na medj.

Okovo je glavnom osječki list. Pitnje je svakako od važnosti i za Dalmaciju, jer i u Austriji je zakon o zapljeni imetka veleizdajnika također izdan, jer i Dalmacija ima svoje izseljenike u Americi i drugdje, kojima bi se imao mogući povratak u domovinu, jer i kod nas je potreba organizirane nutarnje kolonizacije, pogotovo pred pogibeljivu invaziju inorodnog elementa. Stvar spada u prvome redu na "Zadružni Savez", koji bi imao povestis svrshodnu akciju, sporazumnoj akcijom u Banovini.

Izgledi žetve u Ugarskoj.

Prema predanju počela je žetva 28. juna na sv. Petru i Pavlu. Na pojedinim mjestima počela je žetva već prije. Izvještaj, koji je objelodnilo ugarsko ministarstvo poljoprivrede o stanju usjeva za vrijeme od 21. do 24. juna, osnažava nade u žetvu žita i to na vrlo povoljan način. No potkazuje se, ako se usporedi izvještaj

U drugom redu valjalo bi pak

od 10. juna sa ovim posljednjim izvještajem, da se je za pšenicu i raznijem broj županija, u kojima se je očekivala dobra žetva, dok je za ječam i zob narastao broj županija u ovome pogledu. No to nije odlučno. Nije odlučan broj županija sa dobrom žetvom, nego je odlučno glavno mjesto žetve, a time i njena proizvodnja. Mora se ustanoviti, da je pšenica loša u predjelima, gdje prizvodnja pšenice nije velika, a uspjesi da dobro stoje baš u distrikta, gdje je glavna proizvodnja pšenice. Prema tome treba očekivati dobru žetvu pšenice na desnoj strani Dunava, u području Dunava i Tise, na lijevoj strani i u čosku Tisa-Maroš. Ne čuju se tužbe na svjet, pa će žetva pšenice početi koji dan.

Raž se već žanje u južnim dijelovima zemlje, a u drugim dijelovima zemlje raž dozrijeva. Klasovi su većinom lijepi i veliki, pa teški, a slama je dosta visoka.

Ozimi ječam već se žanje u većem dijelu zemlje, a naročito na Alfoldu. Jari ječam je izrastao u klasje, pa je za njegovo razvijanje bila ne povoljna žega i suša u julu. No uslijed hladnijeg vremena, koje je nastupilo poboljšće se stanje jarog ječma, jer će se sjemenje povoljnije stvarati.

Zob pokazuje takodjer dosta neznatno opadanje. Kukuruz se je lijep i snažno razvijao u krajevinama, gdje palo dovoljno kiše. Stanje kukuruza može se označiti poprečno u cijeloj zemlji kao vrlo dobro i povoljno.

Amerika i njemačke podmornice.

Reuter javlja: Po jednoj vesti "Associated Press" iz Washingtona od 29. lipnja saobćuje američka vlada njemačkom pomorskom uredu po američkom poklisu odlazak svakog američkog putničkog parobroda i vrieme za koje se nuda, da će dotični brod prolaziti ratnom zonom te opreznostne mjere, koje će brod podozeti, da ga zapovednici njemačkih podmornica ne zamijene sa britskim brodom.

Prijatelji, sjetite se vaše dužnosti!

Prvo polugodište je minulo, te je red na predbojnicima da izvrše svoju dužnost. Izdavanje dnevnika skopčano je sa silnim žrtvama, pa zato molimo prijatelje, da nam svojom nemarnošću žrtve ne povećaju.

Saljite predplatu!

Grad i okolica.

Nj. Pr. Namjestnik grof Attems odputuo je sinoć natrag, nakon što se je dao informirati o svim najprečim pitanjima. Gosp. Namjestnik posjetio je Općinu, gdje se je duže vremena zadražao.

Ferdinand vitez pl. Purschka, c. k. linjski kapetan, zapovjednik Nj. Vel. broda "Maria Theresia", bio je odlikovan imenovanjem za zapovjednika Nj. Vel. broda "Babenberg".

Pl. Purschka licnost je vrlo simpatična i obljubljena, kako među časničtvom i momčadi, tako među gradjanstvom. Ljubazan i suručitiv bio je prama svakome, te je prama upravi grada gojio osobitu niskost.

Preatvor mjestnih škola. U ponedjeljak, na 12. t. m. preatvoriti će se u gradu sve javne pučke škole, kao i ženska gradjanska. Isto u cijelom kotaru. Preporučuje se roditeljima da svoju djecu šalju u školu.

Grad bez cukra. Nigdje nije moguće dobiti jedan kilogram cukra, ako ne kriomice, i to za skupe novce. Opće je uvjerenje, e nije moguće, da su sve veletrgovine ostale bez cukra, nego da je po sriđi običajna športka špekulacija, pa da bi vlast morala poduzeti shodne mјere.

Pošta sa sjevera. Danas je već treći dan da pošta sa sjevera nije došla.

Zloporabe u cijenama petrolija. Po naredbi ck, ratnog ministarstva smije se petrolej prodavati u gradovima ne više od 62 helera, a u selima ne više od 64 helera. Naprotiv vidimo, da se u Šibeniku prodava petrolej po 1 K., a da nitko se ne nalazi, da uzme u zaštitu neimenući svjet proti izrabljivačima.

Primošten za "Crveni Križ". U trećem iskazu doprinijeli su: Anka Mršić K 1—, Bena Huljev K 1—, Roko Opara K 1—, Ivo Opara K 1-60, Melkior Graciu K 1—, Mate Graciu K 1—, Ivo Opara p. Jose K —60, Opara Ante K —60. Opara Ivo p. Jakova K —40, iztrešeno iz Skrabice na 22. lipnja K 14-44. **Ukupno K 22-14.**

Nadjen novac. Miho Pogorevc, c. k. sudski podvornik, našao je na 4. ov. m. pred gradom jednu svotu novaca te ju predao općinskom redarstvenom povjereniku.

Sa sumnje bjesnoće uhvaćen je pas. Ante Ercega p. Nike iz Crnice te je stavljena na motorenje.

Konji na dražbi. Dne 11. ov. m. u 9 sati prije podne bit će na Poljani dražba triju konja i 7 ždrijebadi landsturmarsabljuna br. 25.

Gospodica inteligenta traži mjesto u kojem uredi ili poslovnicu. Poznaje hrvatski, njemački i mađarski. Ponude u Upisni listu.

2 sobe s pokućstvom iznajmljuju se odmah. Upitati se u upravi lista.

NAJNOVIJE VIJESTI

Prispjele u 4 sata po podne.

Postovni br. A. 11/13/27.

Dobrovoljna sudbena prodaja nekretnina.

OVAJ C. K. KOTARSKI SUD KAO NADLEŽNA ŠTRONIJSKA VLAST NA PREDLOG ANE UD. FULGOŠI I ANTUNA FRIGANOVIĆA MIJINIĆA IZ ŠIBENIKA KAO MAJKE I ŠTINICE I SUŠTINICI MALOJ, DJECE POK. ŠIME FULGOŠI NA TEMELJU OVOŠUDBENOG PRAVOMOĆNOG ZAKLJUČKA 16. SRPNJA T. G. POD POSL. BR. A. 11/13/15 PRODAJE DRAŽBOM NEOPISENU NEKRETNINU SA PREDPONISTI I BAŠ:

ČEST ZGR. 1073 BIĆE 1 Z. U. 1765 P. O. GORICE U VRUJJE PRAMA TVORNICI KATA PAŠKE RORE UZ IZKLJUČNU CIJENU OT KRUNA 4320.

DRAŽBA OBDRŽATI ĆE SE DANA 30 SRPNJA T. G. U 9 SATI PR. PODNE U SOBI BROJ 18 OVOG SUDA.

PONUDE ISPOD ISKLJUČNE CIJENE NE PRIMAJU SE.

VJEROVNIKI NASLONJENI NA NEKRETNINU SAČUVAĆE SVAJA ZALOŽNU PRAVA BEZ OBZIRA NA KUPOVNU CIJENU.

KUPOVNA CIJENAIMA SE ODMAH POLOŽITI U SUDSKU POHRANU.

DRAŽBENI SE UVJETI MOGU PREGLEDATI U SOBI BROJ 19.

C. K. KOTARSKI SUD U ŠIBENIKU ODIO V
DNEVA 26. LIJENJA 1915.
HEIN.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSku MISAO“.

NAJMODERNIJE POSJETNICE
IZRADUJUJE
HRVATSKA ZADRŽNA TIŠKARA U ŠIBENIKU
U.Z.S.O.J.

P. T.
ČASTIMO SE STAVLJATI DO ZNANJA SVAKOJ CIJENJENOJ OSOBI, DA SMO VEĆ OD DAVNA OSNOVALI KLESARSKU ZADRŽU POD NASELOVOM:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRŽA
registrirana na ograničeno jamčenje
U SPLITU.

Zadržuga obavlja svakovrstne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpojednostavljenije uvjete.

Osojito preciznoću izrađuje žrtvenike, br. lau. i krstionice, nadgrobnе spomenike itd. u modernijim slogovima. Skladište je obasobljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokućstvo. Budući da ista providjena izvršnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo gg. naručitelja.

Na zahtjev salje nacrte, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

RKNJIGOUŽNICA

HRVATSKE ZADRŽNE
TISKARE U ŠIBENIKU::

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUGI).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA- DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA

I SOL'DNA.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao

Zastupstvo: Osiguravajućeg Društva "Hercog Bosna"

Zastupstvo i skladiste za Šibenik i okolicu slijedeći ugl. Tvrđka:

Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč, Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salvetti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih modernih pečata iz gume i mjeđi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji utakmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40° Kalijevom soli ili kainiton

15-16° Kalciumcianamidom

16-21° Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplato kod podpisane, bilo ustmcno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnojivoza za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh, kao KAS a cjenje od istoga.

Ova gnojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama uvezima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik,

(brzozavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Jadranska Banka

PODRUŽNICA SIBENIK

Dionička glavnica K 8.000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzozavne: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Split — Zadar.

Kupon založnica Zemljino vereskiog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvinene založnice unovčeni se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih jezinskih podružnica.

Uložne knjižice. — Pohrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviz i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenta, odreznaka i izvucenih vrijednosnih papira.

— Kreditna pisma, čekovi, vagila, naputnice, — Predujmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice sreće, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevene vjeresije.

— Pretinci (Safes) za čuvanje vrijednota u čeličnoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za klijente, u kojim se pretincima može držati svakovrsne vrijednosti.